

ellers“, sagde han, „Landboerne her indenfor ere ikke tjente med det, hvis det ikke bliver sikret“. Han projekterede altsaa en Sikring, og han regnede solidt, det har han ogsaa Ord for. Han, der var engageret af Ringkøbing Byraad, kom altsaa til en Bekostning af 30 Mill. Kr. Hans Projekt kunne ærede Medlemmer faa til Gennemsyn; hvad jeg meddeler, er korrekt, der er et Medlem her til Stede, som kan vedstaa, at det er rigtigt. Dette Projekt blev man bange for, og det kunde man jo ikke komme til Rigsdagen med, og saa spurgte man, som man undertiden gør, naar man er inde at købe noget: Har De ikke noget billigere? — Jo, De kan godt faa en Plan til $5\frac{1}{2}$ Mill. Kr., men den dur ikke. Det er ligesom en Buntmager, der siger: De kan godt faa en Hue til 2 Kr., men den dur ikke, en ægte Bæverskins koster omkring 10 Kr. Enhver solid Ingeniør her i Landet vil gøre klogt i baade for sit eget Renommés Skyld og for sit Projekts Skyld at bære sig saaledes ad.

Den største Kommission og vel den, der skulde være den vigtigste, var nedsat i Slutningen af 90erne og afgav sin Betænkning i 1900. Lad mig sige, inden jeg glemmer det, at der har ogsaa været nedsat en Landvæsenskommission til at tage Sagen under Overvejelse, det kan man altsaa heller ikke godt gøre en Gang til. Et Par af Medlemmerne lever endnu i bedste Velgaaende. Der var Proprietær Stockholm til Hesselmed ved Varde, og der var Godsejer Hoppe til Pallisbjerg oppe Nord for Ringkøbing, og saa var der daværende Herredsfoged Barfoed i Skern. Disse Medlemmer vare saaledes ret forstandigt valgte paa 3 forskellige Punkter, og de afgav en Kommissionsbetænkning, som gik ud paa, at nordligere end Gammel Bjerregaard gaar det ikke an at grave o. s. v. Til det samme Resultat kom den store Kommission, som afgav Betænkning i 1900. Dens Medlemmer vare Kontreadmiral Bruun, Vandbygningsdirektør C. Otterstrøm, Ingeniør ved Vandbygningsvæsenet C. M. Hommel, Havnekaptajn C. F. Drechsel, Havnebygmester H. C. V. Møller, Grosserer F. T. Adler, Skibsreder A. Carl, Oberstløjtnant Nøkkentved, Kontorchef i Indenrigsministeriet T. M. Mortensen, det er nuværende Generaldirektør Nordlien. Det er Mænd, hvis Ord man ellers plejer at regne med. Hvad sagde denne Kommission? Den gav først en historisk Oversigt. Det var en hel lille Bøg. Jeg vilde ønske, at ærede Medlem-

mer vilde læse den, den er ikke alene interessant, men ogsaa god at faa Forstand af. Betænkningen resulterede i, „at Tilvejebringelse af et aabent Udløb direkte fra Fjorden til Havet maa Kommissionen af Hensyn til Landbrugets Interesser bestemt fraraade, fordi et saadant Udløb vil give Anledning til Oversvømmelse af Enge og Marker til meget ubelejlige Tider“. Derom vare de alle enige. Der var ingen Særbetænkning, ingen Tagen-Afstand. Og Erklæringen er ikke vag, de sige, at de maa „bestemt“ fraraade denne Foranstaltning. Naar nu alle disse Forundersøgelser, foretagne af udenlandske Ingeniører, Etatsraad Carlsen og flere, som jeg ikke kan huske Navnene paa, og denne Kommissions Erklæring og en Erklæring fra en Landvæsenskommission — en Landvæsenskommissions Afgørelse plejer man at betragte som noget urokeligt, næsten inappellabelt — falde sammen i en eneste Opfattelse, den, der er udtrykt i de Linier, jeg nylig oplæste, skønner jeg ikke, hvor den højtærede Trafikminister skal faa nogle uinteresserede og dog sagkyndige Folk til at afgive en Kommissionsbetænkning, som kunde tænkes at gaa i modsat Retning. Naar det tilmed kun er et Forsøg, vi have gjort, og naar nu ogsaa Naturen har talt, synes jeg, at Vejen ligger temmelig banet.

Forleden Dag sagde en Mand, som plejer at være godt underrettet, at han havde hørt Kammerherre, Kommissarius Lerche, som i Fjor efter Stormfloden skulde vurdere den Skade, den havde foraarsaget, og fastsætte Erstatningssummerne, sige, at i Aar blev der ikke noget af en saadan Erstatning. Jeg vægrer mig ved at tro, at Kammerherre Lerche har sagt dette, og efter, hvad jeg sidst har erfaret, er det ikke Tilfældet, men man vil tage Hensyn til de skadelidte, al den Stund det er saa sikkert, som 2 og 2 er 4, at Skaden skyldes foruden Stormen ogsaa Gennemskæringen ved Hvide Sande. Det er gentagne Gange fremhævet her, at vi ere advarede og maa tage Følgerne. Den nuværende højtærede Finansminister har f. Eks. en Gang sagt: Vi ere saaledes varskoede, at dersom der sker noget til Skade for Landbruget, komme vi til at tage under Overvejelse at give de paagældende Erstatning derfor. Jeg vil meget anbefale, at man giver Erstatning, men naturligvis paa ingen mulig Maade saaledes, at de vedkommende tjene derved.

Man vil maaske sige: Er det saa farligt, om Vandet gaar en lille Tid op om-